

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

**Lege
pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență
a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor
operațiuni, republicată**

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

- Operațiunile de export, reexport, import, transfer intracomunitar de introducere și scoatere, intermediere, tranzit și transbordare cu produse militare sunt reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 26 septembrie 2013, numită în continuare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/1999.

Codul penal intrat în vigoare la 1 februarie 2014 nu mai incriminează nerespectarea dispozițiilor privind operațiunile de import, export sau tranzit.

Anterior datei de 1 februarie 2014, art. 30 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/1999 avea următorul conținut:

„Încălcarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență referitoare la operațiunile cu produse militare, precum și a celor privind sinceritatea declarațiilor, care constituie infracțiuni potrivit legii, se pedepsește conform prevederilor Codului penal”.

În vechiul Cod penal, la art. 302 se preciza că „efectuarea, fără autorizație, a oricăror acte sau fapte care potrivit dispozițiilor legale sunt considerate operațiuni de import, export sau tranzit, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani”.

Prevederile art. 302 au stat la baza stabilirii modului de sancționare a nerespectării prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999.

Art. 74 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 268/2009 privind Codul penal prevede că, la data intrării în vigoare a noului Cod penal (Legea nr. 268/2009), art. 30, care devine art. 31 urmare a republicării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999 în Monitorul Oficial al României Partea I din septembrie 2013, se abrogă.

În acest moment, urmare aplicării prevederilor Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 268/2009 privind Codul penal, precum și ale Legii nr. 268/2009 privind Codul penal, Ministerul Afacerilor Externe, prin Departamentul pentru Controlul Exporturilor (ANCEX), nu se mai poate folosi de niciun instrument juridic care să-i permită sancționarea încălcării prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999, referitoare la efectuarea de operațiuni de export, import, transfer, intermediere, tranzit și transbordare fără autorizare prin licență, încălcare ce poate avea impact asupra ordinii publice și siguranței naționale.

De asemenea, în condițiile lipsei unor sancțiuni penale pentru nerespectarea obligațiilor ce revin operatorilor economici care derulează operațiuni cu produse militare, există riscul efectuării unor activități de export pe destinații sensibile sau interzise prin regimuri de sancțiuni internaționale, de natură să producă consecințe grave regimului de control și îndeplinirii obligațiilor și angajamentelor internaționale asumate de România în acest domeniu, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, stat parte la Tratatul privind comerțul cu arme sau stat participant

la Aranjamentul de la Wassenaar.

- Republicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999 în Monitorul Oficial al României Partea I din septembrie 2013 a fost determinată de modificările și completările legislației prin transpunerea, în 2012, a prevederilor din Directiva 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor militare din domeniul apărării în interiorul comunității în legislația națională.

Prin transpunerea Directivei 2009/43/CE au fost introduse în legislația națională prevederi specifice de simplificare a condițiilor de transfer de produse militare în Uniunea Europeană, în principal prin introducerea licenței generale, precum și a procedurii de certificare a companiilor beneficiare ale unei licențe generale de transfer emise de autorități din alte state membre ale Uniunii Europene.

Evaluarea modului de implementare a prevederilor din Directiva 2009/43/CEE, în principal privind publicarea licențelor generale, impune adaptarea cadrului legal, prin modificarea și completare unor prevederi ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999, precum și adaptarea corespunzătoare a Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999.

- Aprobarea Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilirea a Codului vamal al Uniunii Europene, precum și ale Regulamentului delegat al Comisiei (UE) 2015/2446 din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții din Codul vamal, a impus clarificarea unor termeni din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/1999 în conformitate cu noul Cod vamal al Uniunii Europene.

2. Schimbări preconizate

a) Prin Hotărârea nr. 0122 din 27 iulie 2016, CSAȚ a solicitat Ministerului Afacerilor Externe să inițieze demersuri pentru completarea prevederilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/1999 în următoarele direcții:

- completarea cadrului sancționator cu precizări explicite privind pedeapsa penală pentru efectuarea de operațiuni de export, transfer, import și intermediere cu produse militare fără a deține licență;

- eliminarea riscului derulării de operațiuni cu produse militare de către persoane care nu dețin înregistrarea la ANCEX sau licența prevăzută de legislația în vigoare pentru activități de intermediere privind negocierea sau organizarea tranzacțiilor care presupun scoaterea ori introducerea din sau în teritoriul României de produse militare, prin completarea legislației cu precizări explicite privind obligativitatea operatorilor economici autorizați de a depune o declarație cu privire la neimplicarea altor persoane în tranzacția respectivă.

În acest sens, prin proiectul de lege a fost actualizat capitolul de sancțiuni cu prevederi privind pedeapsa penală, precum și aplicarea unor sancțiuni contravenționale.

b) Având în vedere că unele abateri de la obligațiile operatorilor economici, respectiv prezentarea certificatului de control al livrării, în original, în termen de patru luni, nu se datorează în exclusivitate acestora, fiind, în general, nerespectată de partenerul extern, precum și faptul că principalii exportatori de produse militare sancționați pentru această abatere sunt companiile naționale, propunem introducerea prevederilor din OUG nr. 2/2001 privind posibilitatea achitării în termen de 48 de ore a jumătate din amenda stabilită de echipa de control.

c) Evaluarea modului de implementare a prevederilor Directivei 2009/43/CEE, în principal privind publicarea licențelor generale, a impus adaptarea cadrului legal, prin modificarea și completarea unor prevederi ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999, precum și a

Normelor metodologice de aplicare.

În acest sens, MAE a demarat procesul de promovare a unui proiect de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999, care vizează:

- completarea capitolului de sancțiuni cu prevederi privind pedeapsa penală pentru nerespectarea regimului de control din perspectiva efectuării unor operațiuni fără licență sau către destinații supuse unor restricții internaționale;
- introducerea unor prevederi specifice pentru eliminarea riscului derulării de operațiuni de comerț exterior cu produse militare de către persoane care nu dețin înregistrare la ANCEX sau licența pentru activități de intermediere privind negocierea sau organizarea tranzacțiilor care presupun scoaterea ori introducerea din sau în teritoriul României de produse militare;
- completarea cu prevederi specifice utilizării licențelor generale de export și transfer, urmare a evaluării modului de implementare a Directivei 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor militare din domeniul apărării în interiorul comunității;
- clarificarea unor termeni în concordanță cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilirea a Codului vamal al Uniunii Europene, precum și ale Regulamentului delegat al Comisiei (UE) 2015/2446 din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții din Codul vamal;

Prezentul proiect de lege nu aduce atingere libertății economice a operatorilor economici implicați în cauză interesați de aplicarea măsurilor preconizate prin proiect.

3. Alte informații | Nu este cazul

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2017	2018	2019	2020	2021	

1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/ minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/ minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:	a) Normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare
11. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest

Europene	subiect
5. Alte acte normative și/ sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6. Alte informații:	Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ a fost elaborat cu consultarea experților din cadrul Consiliului interministerial pentru controlul exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	a) Se va obține avizul Consiliului Legislativ, conform H.G. nr. 561/2009 b) Se va obține avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în condițiile legii
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	f) Proiectul de act normativ are la bază Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

securității cetățenilor sau diversității biologice	
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Alte informații	Nu este cazul

Având în vedere cele de mai sus, a fost elaborat proiectul de lege anexat, pe care vă rugăm să îl aprobați.

Ministrul delegat pentru afaceri
europene,

Ministrul afacerilor externe,

Victor Negrescu

Teodor Meleșcanu

Avizăm favorabil:

Ministrul Apărării Naționale,

Ministrul Economiei,

Mihai-Viorel Fifor

Gheorghe Șimon

Ministrul Afacerilor Interne,

Ministrul Finanțelor Publice,

Carmen Daniela Dan

Ionuț Mișa

Directorul
Serviciului Român de Informații,

Adjunct al Directorului
Serviciului de Informații Externe,

Eduard Hellvig

Silviu Predoiu

Ministrul Justiției,

Tudorel Toader